

Vergi Barışı ve Deprem Vergileri

6 Nisan 2023, Perşembe
10:00-12:00

Giriş

Moderatör: Ahmet Cangöz

1 - 2018 – 2022 Matrah Artırımından Nasıl Yararlanılır?

Salih Kırıklar

Matrah ve Vergi Arttırımı

Kapsamdaki Vergi Türleri

Matrah ve vergi arttırımı aşağıdaki vergi türlerinde yapılabilir:

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Stopaj Vergisi (Gelir/Kurumlar)
 - Hizmet erbabına ödenen ücretler
 - Serbest meslek ödemeleri
 - Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait ödemeleri
 - Kira ödemeleri
 - Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemeler
 - Esnaf muaflığından yararlananlara yapılan ödemeler
 - **Kar payı ödemeleri**
- Katma Deđer Vergisi

Aşağıdaki vergi türleri kapsam dışında tutulmuştur:

- Yurt dışından alınan hizmet ödemelerine ilişkin stopaj vergisi
- Sorumlu sıfatıyla ödenen KDV
- Özel Tüketim Vergisi
- Damga Vergisi

KAPSAM ve ASGARİ ARTIRIM TUTARLARI

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

Yıl	Artırım Oranı	Asgari Matrah	Vergi Oranı	İndirimli Oran
2018	35%	200.000,00	20%	15%
2019	30%	215.000,00	20%	15%
2020	25%	230.000,00	20%	15%
2021	20%	260.000,00	20%	15%
2022	25%	500.000,00	20%	15%

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

Yıl	Artırım Oranı	Asgari Matrah (Bilanço Esası)	Asgari Matrah (İşletme Esası-Diğer)	Asgari Matrah Gayrimenkul Sermaye İradı	Vergi Oranı	İndirimli Oran
2018	35%	94.000,00	63.800,00	37.600,00	20%	15%
2019	30%	99.600,00	66.400,00	39.840,00	20%	15%
2020	25%	105.800,00	70.500,00	42.320,00	20%	15%
2021	20%	112.400,00	75.000,00	44.960,00	20%	15%
2022	25%	200.000,00	105.000,00	80.000,00	20%	15%

2022 Dönemi için matrah artırımını nasıl yapılacak?

3 Temel Kriter

Dönem	Matrah	Artış Oranı	Karşılaştırm a	Beyan Edilmesi Gereken Matrah	Artırılacak KV Matrahı
2022 Kurumlar Vergisi Matrahı	2.000.000,00	-	2.000.000,00		
2021 Kurumlar Vergisi Matrahı	1.000.000,00	122,93%	2.229.300,00	2.229.300,00(*)	557.325,00(**)
2022 /3. Geçici Vergi Matrahı	1.400.000,00	40%	1.960.000,00		

* $1.000.000+(1.000.000*122,93/100)=1.000.000+1.229.300=2.229.300$

** $2.229.300*0,25=557.325$

Matrah Artırımından Faydalanan Mükelleflerde Geçmiş Yıl Zararlarının Durumu

Geçmiş Yıllar Zararlarının Mahsubu	Sonraki Döneme Devreden Zarar Oranı	Özellikli Durum
2018	50%	
2019	50%	
2020	50%	
2021	50%	
2022	100%	2022 Kurumlar Vergisi ve 2023/01 dönem Geçici Vergi Düzeltmesi

Önemli Noktalar

- Başvuru süresi 31.05.2023. Mücbir sebep halinde 31.10.2023.
- 2022 hesaplama metodu diğer yıllardan farklılık göstermektedir.
- Zararların indirim yapılması ile ilgili özel durumlar.
- Matrah azaltıcı düzeltmeler dikkate alınmayacak.
- Kıst Dönemde Asgari matrah ay sayısına göre hesaplanacak.
- Matrah Artırımı damga vergisi 1.000,00 TL
- 2022 Yılında Ödenen ve Mahsup edilemeyen Geçiciler iade edilmez.
- Özel hesap dönemine mükellefler 2022 yılı içinde sona eren vergilendirme.

2022 Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı İle İlgili Örnek Uygulama

- 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen (Z) A.Ş.'nin
 - Normal olarak beyan etmesi gereken kurumlar vergisi matrahı 780.000 TL,
 - 2021 yılı kurumlar vergisi matrahı 400.000 TL,
 - 2022 yılı üçüncü dönem kurum geçici vergi beyannamesinde beyan etmiş olduğu vergiye esas matrah ise 550.000 TL'dir.
- Adı geçen kurumun 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunabilmesi için bu yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde beyan etmesi gereken kurumlar vergisi matrahı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Beyan Edilen Matrahlar		Kanuna Göre Hesaplanan Matrahlar				
2021 yılı kurumlar vergisi matrahı	400.000	2021 yılında beyan edilen matrahın %122,93 fazlası	$400.000+(400.000 \times \%122,93)=$ 891.720*			
2022 yılı üçüncü geçici vergilendirme dönemi matrahı	550.000	2022 yılı 3. geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 fazlası	$(550.000+(550.000 \times \%40)=$ 770.000			
2022 yılına ilişkin kıyaslama hükümleri dikkate alınmadan önceki kurumlar vergisi matrahı		780.000				
2022 yılına ilişkin mükellefin beyan etmesi gereken kurumlar vergisi matrahı		891.720				
*2022 yılında matrah artırımına ilişkin kıyaslama hükümleri dikkate almadan önceki kurumlar vergisi matrahı 780.000 TL olmakla birlikte, mükellefin 2022 yılına ilişkin matrah artırımında bulunabilmesi için 2022 yılında beyan edilmesi gereken kurumlar vergisi matrahınının 891.720 TL olması gerekmektedir.						
Yıl	Kurumlar Vergisi Beyannamesindeki Matrah Tutarı (TL)	Beyan Edilen Matrahın %25'i	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Hesaplamaya Esas Matrah Tutarı (TL) (2 veya 3'ten Fazla Olanı)	Vergi Oranı	Ödenecek Vergi (TL) (4 x 5)
2022	891.720,00	222.930,00	500.000,00	500.000,00	20%	100.000,00

Geçmiş Yıl Zararlarına Ait Örnek Uygulama

Kurumlar vergisi mükellefi (A) A.Ş.

- 2018 yılında 80.000 TL zarar, 2019 yılında 96.000 TL zarar, 2020 yılında 174.000 TL kâr, 2021 yılında 120.000 TL zarar ve 2022 yılında 160.000 TL zarar beyan etmiştir.
- Mükellef, 2020 yılında beyan ettiği kar tutarından 2018 ve 2019 yıllarından devreden geçmiş yıl zararlarını mahsup etmiştir.
- Mükellef 2018-2022 dönemlerinin tümünde matrah artırımını yapmak istemektedir.

2018	80.000 TL Zarar
2019	96.000 TL Zarar
2020	174.000 TL Kar
2021	120.000 TL Zarar
2022	160.000 TL Zarar

2023 Yılı ve Takip Eden Dönemlerde Mahsup Edebileceği Geçmiş Yıllar Zararı

Dönem	Beyannamede Kalan Zarar Tutarı	Matrah Artırımını Nedeni İle Silinen Zararın Yüzdesi	Sonraki Dönemlere Eklenen Zarar
2018	-		
2019	2.000,00	%50	1.000,00
2020	-		
2021	120.000,00	%50	60.000,00
2022	160.000,00	%100	
Toplam	282.000		61.000,00

2 - Kesinleşmiş Kamu Alacakları Nasıl Yapılandırılacak?

Mustafa Yalçın

1- Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı

1.1. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen alacaklardan Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan;

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Vergi asılları	Vergi asıllarının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezalarının tamamı
Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezaları	Kesilen cezanın % 50 si + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Cezanın kalan % 50 ve gecikme zamlarının tamamı
31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce verilen idari para cezaları	İdari para cezasının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer-i alacakların tamamı
Yukarıda belirtilen dışında kalan asli amme alacakları	Amme alacağının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer-i alacakların tamamı

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.2. Ticaret Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerince takip edilen alacaklardan Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan;

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Gümrük Vergileri	Vergi asıllarının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezalarının tamamı
Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olamayan idari para cezaları ile Kabahatler Kanununun iştirak hükümlerinden kaynaklanan idari para cezaları	Kesilen cezanın % 50 si	Cezanın kalan % 50 si
Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezaları ve varsa gümrük vergi asılları	İdari para cezalarının % 30 u + gümrük vergi asıllarının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	İdari para cezalarının kalan % 70 i + alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer-i alacakların tamamı

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.3. Kanunun Yayımı tarihi itibarıyla ihtirazi kayıtla verilmiş olan beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergiler

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Beyanname kapsamında tahakkuk eden vergiler	Vergi asıllarının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların ya da idari para cezalarının tamamı + Gecikme zammı

İhtirazi kayıtla yapılan beyanın dava konusu yapıp yapılmadığına bakılmaksızın ve ihtilafa ilişkin yargı mercilerince verilmiş kararlar dikkate alınmaksızın mükelleflerin beyanı üzerine tahakkuk eden tutarlar esas alınarak Kanun hükmünden yararlanılacaktır.

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.4. 2918 sayılı Trafik Kanunu, Karayollarına ilişkin 5539 ve 6001 sayılı Kanunlar kapsamına giren ücret ve cezalar

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Trafik cezaları, geçiş ücreti ve bunlara ilişkin idari para cezalarının	Ceza ve ücretlerin tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar + katsayı tutarının asgari % 10 u	Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezalarının tamamı

Belirtilen tutarların ödenmesi ve Kanun hükümlerinin ihlal edilmemesi koşuluyla Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar MTV Kanunu 13/d maddesi (araç muayene belgesi verilmesi esnasında borç sorgulamasına ilişkin madde) hükmü uygulanmayacaktır.

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.5. Tütün mamulleri ve alkollü içki üretici ve ithalatçıların özel etiket ve işaretleri kullanım izinleri kapsamında ödenmesi gereken alacıklardan;

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Vadesi 1.3.2016 tarihinden sonra gelen, ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin ÖTV	Vergi asıllarının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı
Vadesi 1.10.2020 tarihinden sonra gelen KDV		
Bu vergilere ait beyannamelerden doğan damga vergisi		

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.6. Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Yargı kararı sonrasında kesinleşen vergiler	Vergi aslının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların tamamı + Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar	Cezanın % 50 si	Cezanın Kalan % 50 si + Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı

Bu kapsamda olan alacaklar için ayrıca tebligat yapılmayacak ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilecektir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmayacaktır.

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.7. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamındaki ücret, pay, su, atık su ve katı atık ücretleri

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan alacaklar ile bunların fer-i leri (sözleşmede düzenlenen her türlü zamlar dahil)	Ödenmemiş asli amme alacağının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Alacaklara bağlı cezalar ve gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer-i lerin tamamı (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil)

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.8. 2872 sayılı Çevre Kanunu Kapsamında Büyükşehir Belediyelerinin katı atık ücretleri alacakları

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan alacak asılları (sözleşmede düzenlenen her türlü zamlar dahil)	Ödenmemiş asli amme alacağının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Alacaklara bağlı cezalar ve gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer-i lerin tamamı (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil)

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.9. 2560 sayılı Kanunu (İSKİ Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun) kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedelleri ile harcamalara katılma payları

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan su ve atık su bedelleri ile harcamalara katılma payları (sözleşmede düzenlenen her türlü zamlar dahil)	Ödenmemiş asli amme alacağının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Alacaklara bağlı cezalar ve gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer-i lerin tamamı (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil)

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.10. Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları'na (YİKOB) ait alacaklar

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
Vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 S.Kanun kapsamında takip edilen alacaklar	Ödenmemiş asli amme alacağının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Alacaklara bağlı cezalar ve gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer-i lerin tamamı

Kesinleşmiş Kamu Alacaklarının Kapsamı (devamı)

1.10. Sosyal Güvenlik Kurumuna ait alacaklar

Alacak Türü	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vaz Geçilen Tutar
2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta/işsizlik sigortası/ SGDP / isteğe bağlı sigorta/ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,	Ödenmemiş asli amme alacağının tamamı + Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Alacaklara bağlı cezalar ve gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer-i lerin tamamı
31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik prim bedelleri,		
31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları		
2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı		

2- Kanun Kapsadığı Dönem, Başvuru Süresi ve Şekli

Dönem:

Kanun kapsamına, 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere ait borçlar ile beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin borçlar girmektedir. Gelir veya kurumlar vergisine mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergi kapsama girmemektedir.

Başvuru Süresi:

Kanundan yararlanmak isteyen borçluların **31 Mayıs 2023** (bu tarih dahil) sonuna kadar ilgili daireye başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Başvuru Şekli:

Başvurular,

- Gelir İdaresi Başkanlığı internet adresine (www.gib.gov.tr)
- E-Devlet üzerinde (www.turkiye.gov.tr)
- Vergi dairelerine doğrudan veya posta yoluyla

Yapılabilecektir. Yazılı Başvurular için Tebliğ ekinde yer alan dilekçeler kullanılacaktır.

3- Yİ-ÜFE Hesaplamasında Dikkate Alınacak Endeks ve Oranlar

Kanun kapsamında yapılandırılacak borçlar için Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının belirlenmesinde aşağıdaki endeks ve oranlar dikkate alınacaktır;

- 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranları,
- 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranları,
- 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları,
- 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,75 oranı.

4- Ödeme Süresi

Kanunun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların (Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme sürelerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla);

- 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları gerekmektedir.
- Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, İl Özel İdarelerine, YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ya da aylık dönemler halinde azami 48 (veya 12, 18, 24, 36) eşit taksitle ödenmesi mümkündür.
- İlk taksit ödeme süresi 30.06.2023 (bu tarihin resmi tatile rastlaması nedeniyle 3.7.2023) tarihinde (bu tarih dahil), sona ermektedir.

5- Taksitli Ödemelerde Uygulanacak Katsayılar

Hesaplanacak tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutarlar;

- 1) 12 eşit taksit için (1,09)
- 2) 18 eşit taksit için (1,135)
- 3) 24 eşit taksit için (1,18)
- 4) 36 eşit taksit için (1,27)
- 5) 48 eşit taksit için (1,36)

Katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanacaktır.

6 – Diğer Şartlar

Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ile 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan indirimlerden yararlanamayacaklardır.

(VUK 376/1-2 Vergi Ziyatı, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme

2.Uzlaşmanın vaki olması durumunda, üzerinde uzlaşılan vergiyi veya vergi farkını ve vergi cezalarının %75'ini, bu Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan ödeme süreleri içinde öderse üzerinde uzlaşılan cezanın %25'i indirilir.)

-VUK 379/2 Kanun yolundan vazgeçme : Bu şekilde tahakkuk eden tutarlar tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezalarının %80'inin, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte bu sürede tamamen ödenmesi şartıyla, vergi ve ceza tutarından %20 oranında indirim yapılır. Şu kadar ki, tasdik edilerek tahakkuk eden vergi tutarında indirim yapılmaz. İndirim hükmünden yararlanılabilmesi için dava konusu yapılan ve bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezaları ile gecikme faizlerinin birlikte bu fıkra kapsamında ödenmesi şarttır.)

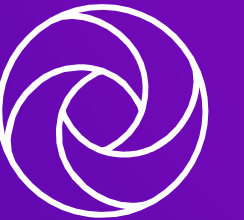

3- 7440 Sayılı Kanun Kapsamında Devam Eden Vergi Davalarının ve Vergi İncelemelerinin Durumu

Fatih GÜVEN - Partner

Dava Aşamasında Bulunan Kesinleşmemiş Kamu Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler

Dava Aşamasında Bulunan Kamu Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler

Torba Yasanın 3'üncü maddesinde yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih olan 12.03.2023 tarihi itibariyle ikmalen, resen veya idarece yapılmış bir vergi tarhiyatına ilişkin kamu alacaklarına istinaden

- Vergi yargı mercileri nezdinde davası devam eden ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan mükellefler

bu yapılandırma hükümlerinden faydalanılmaktadır.

İlk Derece Mahkemesi Aşamasında Henüz Karar Verilmemiş / Başvuru Süresi Geçmemiş Kamu Alacakları Hakkında

ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR

- Vergi/Gümrük vergisi aslının %50'si
- Asla bağlı olmayan cezaların %25'i

- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar

TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN TUTAR

- Vergi/Gümrük vergisi aslının %50'si
- Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının / idari para cezalarının ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
- Asla bağlı olmayan cezaların %75'i
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

Dava Aşamasında Bulunan Kamu Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler

KARAR	ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN TUTAR
TERKİN KARARI OLMASI HALİNDE	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslının %10'u	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslının kalan %90'ı
	<ul style="list-style-type: none">Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarlarının tamamı
	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslına bağlı olmayan cezaların %10'u	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezalar ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamıVergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan %90'ı

Dava Aşamasında Bulunan Kamu Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler

KARAR	ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN TUTAR
TASDİK VEYA TADİLEN TASDİKE İLİŞKİN KARAR OLMASI HALİNDE	<ul style="list-style-type: none">Tasdik edilen vergilerin tamamı	<ul style="list-style-type: none">Terkin edilen vergilerin kalan %90'ı
	<ul style="list-style-type: none">Terkin edilen vergilerin %10'u	<ul style="list-style-type: none">Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarlarının tamamı
	<ul style="list-style-type: none">Bunlara ilişkin Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda, tasdik edilen ceza tutarının %50'si ile terkin edilen cezanın %10'u	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan %50'si ve %90'ı

Dava Aşamasında Bulunan Kamu Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler

KARAR	ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN TUTAR
EN SON KARARIN BOZMA KARARI OLMASI HALİNDE	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslının %50'uYİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutarVergi aslına bağlı olmayan cezaların %25'i	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslının kalan %50'siFaiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarlarının tamamıVergi aslına bağlı olarak kesilen cezalar ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamıVergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan %75'i

BAŞVURU SÜRESİ VE ŞEKLİ

Kesinleşmemiş alacakların yapılandırılması için **31.05.2023** tarihine kadar ilgili daireye **yazılı olarak** başvurulacak, yeniden yapılandırılan; Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, Ticaret Bakanlığı'na, Sosyal Güvenlik Kurumu'na, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksiti **30.06.2023** tarihine kadar, diğer taksitler ise bu tarihi izleyen aylık dönemler halinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödenecektir.

Dava Aşamasında Bulunan Kamu Alacaklarına İlişkin Düzenlemeler

- Alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.
- Alacak tutarının tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata ilişkin verilen ve Kanunun yayımı tarihinden önce (bu tarih dahil) taraflardan birine tebliğ edilmiş karar olacaktır.
- Ödeme şartlarını ihlal eden mükellefler için ilk tarhiyata esas teşkil eden vergi ve ceza tutarları ile gecikme zammı ve gecikme faizleri 6183 sayılı Kanuna göre takip edilecektir.

İnceleme ve Tarhiyat Aşamasında Bulunan İşlemlere İlişkin Düzenlemeler

İnceleme Aşamasında Olup Süresinde Matrah Artırımında Bulunan Mükelleflere İlişkin Düzenlemeler

Süresinde matrah artırımını yapan mükelleflerde başlamış olan inceleme sonucunda tarhiyat yapılabilmesi için, incelemenin kanunun yayımı tarihinden itibaren yedi işgünü içinde (21.03.2023 günü sonuna kadar) sonuçlandırılması gerekmektedir. Mükellef, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah ve vergi artırımında bulunmuş ise, inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah veya vergi farkı ile mükelleflerin artırdıkları matrahlar birlikte değerlendirilecektir.

Vergi İncelemesi 21.03.2023 tarihine kadar sonuçlandırılmaz ve mükellef süresinde matrah / vergi artırımından yararlanır ise sadece matrah / vergi artırımından doğan ödemelerden sorumlu tutulabilecektir.

İnceleme Aşamasında Olup Süresinde Matrah / Vergi Artırımında Bulunmayan Mükelleflere İlişkin Düzenlemeler

Kanunun yayımı tarihinden (12.03.2023) önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir. Ancak artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen **yedi iş günü (21.03.2023)** içinde sonuçlandırılmaması halinde bu işlemlere devam edilmez.

İncelemelerin tamamlanmasından (İhbarnamelerin tebliğ edilmesi) sonra mükellefe 30 gün içinde Kanunun ilgili hükümlerinden yararlanma imkanı tanınacaktır.

İnceleme Aşamasında Bulunan İşlemlere İlişkin Düzenlemeler

ALACAĞIN KAPSAMI	ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN TUTAR
İNCELEME SONUNDA TARH EDİLEN VERGİLER	<ul style="list-style-type: none">Verginin %50'si	<ul style="list-style-type: none">Verginin kalan %50'si
	<ul style="list-style-type: none">Gecikme faizi yerine kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar	<ul style="list-style-type: none">Vergi aslına bağlı cezaların tamamı
	<ul style="list-style-type: none">Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamı	<ul style="list-style-type: none">Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin tamamı
	<ul style="list-style-type: none">Vergi Aslına Bağlı Olmayan Cezaların %25'i	<ul style="list-style-type: none">Vergi Aslına Bağlı Olmayan Cezaların %75'i

İnceleme Aşamasında Bulunan İşlemlere İlişkin Düzenlemeler

ALACAĞIN KAPSAMI	KESİNLEŞMİŞ TUTAR	ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN TUTAR
KURUMLAR VERGİSİ	70.000,00	35.000,00	35.000,00
VERGİ ZİYAI CEZASI	70.000,00	---	70.000,00
GECİKME FAİZ*	8.064,00	(Yİ-ÜFE) 5.775,00	41.300,00
GECİKME FAİZİ**	15.593,38	5.250,00	---

– İhbarname Tebliğ Tarihi: 05.09.2023

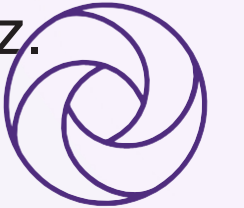
* Normal vade tarihinden Kanunun yayım tarihine kadar hesaplanmıştır.

** Gecikme faizi, Kanunun yayım tarihinden, ihbarnamenin tebliği üzerine dava açma süresinin son gününe kadar ve Kanunun yayım tarihi itibarıyla uygulanmakta olan gecikme zammı oranı esas alınarak hesaplanmıştır.

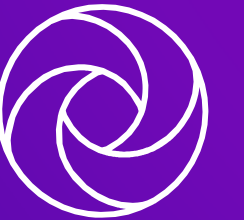
Matrah / Vergi Artırımına Rağmen Vergi İncelemesi Yapılabilecek Haller

- 2022 yılı için kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmuş olması, aynı kanunla getirilen Ek Vergi yönünden inceleme ve tarhiyat yapılmasına engel olmayacaktır.
- Artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden KDV yönünden ve iade talebi kapsamında yapılacak incelemelerde incelemeler yapılabilir.
- Mükellefin artırım yapması müteselsil sorumluluk yönüyle incelemelerini düşürmemektedir.
- Matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanılması kaçakçılık suçlarının işlendiğinin tespitine ve kamu davasının açılmasına engel teşkil etmemektedir. Artırım kapsamlı dönemlere tarhiyat yapılmaz.

4 - İşletme Kayıtları Nasıl Düzeltilecek? (Stoklar, Sabit Kıymetler, Kasa ve Ortak Cari Hesapları)

Şükran Uçar

İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ (MADDE 6)

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine-teçhizat, demirbaş (Mad.6/1)
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtia, makine-teçhizat ve demirbaş (mad.6/2)
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar (mad.6/3)

Amaç kayıtlar ve fiili durum arasındaki farkların cezasız ve faizsiz olarak düzeltilerek kayıtların gerçeğe uygun hale getirilmesidir.

İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Kıymetler (mad:6/1)

Kimler Yararlanabilir;

- Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri

Bildirim Kapsamına Hangi Kıymetler Giriyor;

- Ticari mallar, hammadde malzeme, yarı mamul, mamul mallar
- İnşaa edilen emtia niteliğindeki taşınmazlar
- Makina, teçhizat ve demirbaşlar

Beyan Nasıl ve Hangi Tarihe Kadar Yapılacak;

- 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dahil) kadar envanter listesi (Tebliğ EK:19) ile KDV yönünden bağlı olunan vergi dairesine rayiç bedelle bildirilecek ve yasal defterlere kayıt yapılacaktır.(Deprem nedeniyle mücbir sebep ilan edilen yerlerde mükellef olanlar için tarih 31.10.2023.)

İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Kıymetler (mad:6/1)

Vergisel Yükümlülükler;

- Sorumlu Sıfatı ile KDV beyanı (kıymetlerim rayiç bedelleri üzerinden tabi oldukları KDV oranının yarısı kadar)
- ÖTV beyanı (ÖTV ye tabi mallar ayrıca emsal bedel üzerinden ayrı bir beyanname ile)

KDV ve ÖTV beyan ve ödeme 31.05.2023 tarihidir (bu tarih dahil).

- Ba formu bildirimini

Öte yandan;

- Emtia için KDV indirilir ama KDV iadesine konu yapılmaz.
- Makine, teçhizat ve demirbaşlar için KDV indirim hakkı yok, gider kaydedilir.
- KDV'den istisna olan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar düzenleme kapsam dışı.

Muhasebe Kaydı Diğer Hususlar

- Bildirilen rayiç tutar ilgili aktif hesap kaydı karşılığında ayrı bir şekilde özkaynaklar altında özel bir karşılık hesabında gösterilecektir.

İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Kıymetler (mad:6/1)

Diğer Hususlar

- Emtia için ayrılan karşılık sermayenin bir unsuru olarak kabul edilecek ve ortaklara dağıtılması veya tasfiye durumunda vergilendirilmeyecek.
- Makine teçhizat ve demirbaş için ayrılan karşılık birikmiş amortisman kabul edilir.
- Bildirilen amortismanına tabi iktisadi kıymetler için amortisman ayrılamaz.
- Bildirilen malların satışı halinde satış bedeli beyan edilen değerden düşük olamaz.

Sağlanan Avantaj

Bildirimi yapılan kıymetler ile ilgili cezalı olarak KDV ve ÖTV açısından açısından re'sen tarhiyat yapılmayacak, vergi cezası kesilmeyecektir.

Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Kıymetler(mad:6/2)

Kimler Yararlanabilir;

- Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri

Bildirim Kapsamına Hangi Kıymetler Giriyor;

- Ticari mallar, hammadde malzeme, yarı mamul, mamul mallar
- Makina, teçhizat ve demirbaşlar

Beyan Nasıl ve Hangi Tarihe Kadar Yapılacak;

- 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dahil) kadar fatura düzenlemek ve herhangi bir satış işlemi gibi her türlü vergisel yükümlülükler yerine getirilmek suretiyle kayıt ve beyan yapılacaktır. (Deprem nedeniyle mücbir sebep ilan edilen yerlerde mükellef olanlar için tarih 31.10.2023.)
- Faturanın alıcı bilgilerine «Muhtelif Alıcılar (7440 sayılı Kanunu'nun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir)» ibaresi yazılacaktır.

Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Kıymetler(mad:6/2)

Beyan Değeri

- Emtia için; maliyet + aynı nev'inden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oran (kar oranı tespit edilemiyorsa bağlı bulunduğu meslek odalarının belirleyeceği oran),
- Makine, teçhizat ve demirbaşlar için; mükellefçe veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedeldir.

Vergisel Yükümlülükler

- Normal satış gibi fatura düzenlenecek ve hasılat yazılacak. Faturada KDV ve ÖTV de gösterilip beyan edilecek.
- Bs formu ile bildirim
- Bu beyana isabet eden KDV üç eşit taksitte ödenebilecek (Mayıs ,Haziran ve Temmuz).

Muhasebe Kaydı

Normal satış gibi kayıtlara alınacak. Bilanço hesabına göre defter tutanlarda aktif hesaplardaki artış tespit edilebiliyorsa ilgili hesaba kayıt edilemiyorsa 689 Diğer Olağan Dışı Gider/Zararlara (KKEG olacak) kayıt yapılacaktır.

Sağlanan Avantaj

- Geçmiş dönemlere yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmayacaktır.

Kasa Mevcudu Ve Ortaklardan Alacakların Düzeltilmesi(mad:6/3)

Kimler Yararlanabilir

- Bilanço esasında defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri

Beyan Nasıl ve Hangi Tarihe Kadar Yapılacak

- 31.12.2022 tarihli bilançoda yer alan ancak fiilen işletmede mevcut olmayan

*kasa mevcutları ve

*ortaklardan alacak tutarları (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ve bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemler

31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) vergi dairelerine beyan edilerek yasal kayıtlar fiili duruma getirilecektir.

- Kapsama giren ortaklardan alacaklar aynı nitelikteki ortaklara olan borçlar ile netleştirilerek aşağıdaki tablodaki şekilde bulunan net alacak beyan edilecek. (Başka hesaplarda izlense de niteliği bu kapsama giren hesaplar da dikkate alınacaktır)

(+)	131 hesap	Ortaklardan Alacaklar
(+)	231 hesap	Ortaklardan Alacaklar
(-)	331 hesap	Ortaklara Borçlar
(-)	431 hesap	Ortaklara Borçlar

Kasa Mevcudu Ve Ortaklardan Alacakların Düzeltilmesi(mad:6/3)

Vergisel Yükümlülükler

- Beyan edilen tutar üzerinden %3 vergi beyan edilip, beyanname verme süresinde ödenecektir. Beyan tarihindeki tutarını aşmamak üzere, 31.12.2022 tarihindeki tutarın beyan ve düzeltme esas alınacak.
- Ödenen vergi gider yazılamaz, kurumlar vergisinden mahsup edilemez.

Muhasebe Kaydı

- Beyan edilen tutar "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabına (KKEG) ya da bilançonun aktifinde herhangi geçici bir hesaba (296 Geçici Hesap gibi) kaydedilecek.

Sağladığı Avantaj

- Bu madde kapsamındaki beyanlar ile ilgili olarak, söz konusu tutarların ortaklara dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın kar dağıtımına bağlı vergi tevkifatına yönelik ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır.
- Kar dağıtımı yapılması halinde dağıtılabilir ticari kar tutarı, bu düzenleme kapsamında beyan edilen ve "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabına kaydedilen tutarlar dikkate alınmadan tespit edilecektir.

5 - Hangi Mükellefler Deprem Vergisi (Ek Vergi) Ödeyecek?

Serhat Gençođlu

1-Yasal Mevzuat

7440 sayılı kanun teklifinde yer almayan ancak TBMM’de yapılan görüşmelerde verilen önergeyle kanun metnine giren “**Ek Vergi**” ile bazı kurumlar vergisi mükelleflerine ilave vergi yükü getirmiştir. Ek vergi konuluğu itibariyle sınırlı sayıdaki Kurumlar Vergisi Mükellef grubuna hitap eden tek seferlik bir vergidir.

Kanun metninde Ek Vergi olarak anılan bu vergi daha sonra kamuoyunda “**Deprem Vergisi**” olarak adlandırılmıştır.

2- Ek Verginin Konusu ve Matrahı

2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle,

- ❖ Kurum kazancından indirim konusu yapılan **istisna ve indirim** tutarları,
- ❖ 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi yatırım teşvik belgesi kapsamında **indirimli kurumlar vergisine** tabi tutulan matrahlar,

Ek verginin konusunu oluşturmaktadır.

2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde yer alacak **istisna, indirim ve indirimli kurumlar vergisi matrahı** ek verginin matrahını oluşturmaktadır

2- Ek Verginin Konusu ve Matrahı

	Ticari Bilanço Karı / Ticari Bilanço Zararı (-)
+	Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler
	Kar ve İlaveler Toplamı
(-)	Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisna ve İndirimler
	Kar/Zarar (-)
(-)	Geçmiş Yıl Zararları
	İndirime Esas Tutar
(-)	Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İndirim ve İstisnalar
	Dönem Safi Kurum Kazancı
	KVK'nın 32/A Md. İndirimli Kurumlar Vergisine Tabi Matrah
	Genel Orana Tabi Matrah
	Hesaplanan Kurumlar Vergisi

Ek Vergi

Ek Vergi

Ek Vergi

3- Ek Verginin Mükellefleri

2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirimler ile KVK'nun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisinden faydalanan **kurumlar vergisi mükellefleri** Ek Verginin mükellefi olacaklardır.

Kanunda mükellefiyet açısından **tam veya dar** mükellefiyet ayrımı yapılmamıştır.

Özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde, **2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi** için verilecek beyannamelerde gösterilmek üzere uygulanır.

⚡ 06.02.2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde **kurumlar vergisi mükellefiyeti** bulunanlar ek vergiden muaftır.

4- Ek Vergi Oranı

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile diğer kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları
- Kanununun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrah tutarları

%10

- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-a maddesinde düzenlenen iştirak kazançları istisnası
- Yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançla

%5

- Yurtdışı iştirak kazançları istisnası (KVK Md. 5/1-b)
- Yurtdışı şube kazançları istisnası (KVK Md. 5/1-g)
- Yurtdışı inşaat ve onarma işleri kazanç istisnası (En az %15 vergi yükü taşıyan) (KVK Md. 5/1-h)

4- Ek Vergi Oranı

Satır No	İstisna ve İndirimlerin Türü	Vergi Oranı
36	Tam Mükellef Anonim Şirketlerin Yurtdışı İştirak Hisseleri Satış Kazançları (KVK Mad. 5/1-c)	10%
37	Emisyon Primi Kazancı (KVK Mad. 5/1-ç)	10%
39	Taşınmaz ve İşt.His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen., R. Hakları ve Yatırım Fonlarının Katılma Paylarının Satış Kazançları (KVK Mad. 5/1-e)	10%
40	Bank.Fin.Kirya da Fin.Şir.veya TMSF'ye Borçlu Durumda Olan Kurumların Taş.ve İşt.His ile Kur.Sen.İnt.San.ve R.Hak.Sat.Kaz. (KVKMad.5/1-f)	10%
43	Eğ.Öğ.Kur.Öz.Kreş ve Gün.Bakım. ile Rehabilitasyon Mrkz. Kazançları (KVK Mad. 5/1-ı)	10%
46	Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna (KVK Mad. 5/B)	10%
47	Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazançlar	10%
48	Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar	10%
49	Türk Ulusl. Gemi Sic. Kay. Gemi İşl. Ve Devr. Sağlanan Kazançlar	10%
51	5300 Sayılı Tarım Ürün. Lisanslı Depoculuk Kanunu Kap. Düzenlenen Ürün Sen. Elden Çıkarılmasından Doğan Kazanç İstisnası (193 S. Kanun Geçici Mad. 76)	10%

Satır No	İstisna ve İndirimlerin Türü	Vergi Oranı
62	AR-GE İndirimi (KVK Mad. 10/1-a)	10%
63	AR-GE İndirimi (5746 s. Kanun Mad.3)	10%
64	AR-GE İndirimi (5746 s. Kanun Mad.3/A)	10%
65	Tasarım İndirimi (5746 s. Kanun Mad.3)	10%
73	Türkiye'den Yurtdışı Mukim Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Sağlanan Kazançların %50'si(KVKMad.10/1-ğ)	10%
75	Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi (KVK Mad. 10/1-ı)	10%
76	Teknogirişim Sermaye Desteği İndirimi (5746 s. Kanun Mad. 3/5)	10%
77	Teknokent Sermaye Desteği İndirimi (4691 s. Kanun Geçici Mad. 4)	10%
87	KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine Tabi Matrah	10%

Satır No	İstisna ve İndirimlerin Türü	Vergi Oranı
34	İştirak Kazançları (KVK Mad. 5/1-a)	5%
35	Yurtdışı İştirak Kazançları(KVK Mad. 5/1-b)	5%
41	Yurtdışı Şube Kazançları (KVK Mad.5/1-g)	5%
42	Yurtdışı İnşaat ve Onarma İşlerinden Sağlanan Kazançlar (KVK Mad. 5/1-h)	%5-%10

108 numaralı satır için hesaplamada 7440 S. Kanununun 10 uncu maddesinin yirmiyedinci fıkrası dikkate alınacaktır

$$[(34+35+41) \times \%5] + [(36+37+39+40+42+43+46+47+48+49+51+62+63+64+65+73+75+76+77+87) \times \%10]$$

5- Ek Verginin Kapsamına Dahil Olmayan İstisna ve İndirimler

Ek vergiye tabi olmayan istisna ve indirimler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

Kapsam Dışı İstisnalar

Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Portföy İşletmeciliği Kazançları (KVK Md. 5/1-d)

Sat-Kirala-Geri Al İşlemlerinden Doğan Kazançlarda İstisna (KVK Md.5/1-j)

Kira Sertifikası İhracı Amacıyla Varlık ve Hakların Satışından Doğan Kazançlara İlişkin İstisna (KVK Md. 5/1-k)

Kur Korumalı Mevduat Hesaplarından Sağlanan Kazançlara İlişkin İstisna (KVK Geçici Md. 14)

Tevkifata Tabi Yatırım İndirimi İstisnası (GVK Geçici Md. 61)

Diğer İndirimler

- Kıdem tazminatı karşılık iptalleri
- İhracatta götürü gider
- Geç gelen faturalar
- KKEG yazılan SGK primlerinin cari dönemde ödenen kısmı

.....

5- Ek Verginin Kapsamına Dahil Olmayan İstisna ve İndirimler

Kapsam Dışı İndirimler

Kooperatiflerde Risturn İstisnası (KVK Md. 5/1-i)

Sponsorluk Harcamaları (KVK Md. 10/1-b)

Makbuz Karşılığı Yapılan Bağış ve Yardımlar (KVK Md. 10/1-c)

Okul, Sağlık Tesisi, Öğrenci Yurdu, Çocuk Yuvası, Yetiştirme Yurdu, Huzurevi ve Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Yapımı veya Bu Tesislerin Faaliyetlerini Devam Ettirebilmeleri İçin Yapılan Bağış ve Yardımlar (KVK Md. 10/1-ç)

Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar (KVK Md.10/1-d)

Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağış ve Yardımlar (KVK Md. 10/1-e)

Türkiye Kızılay Derneğine ve Yeşilay Cemiyetine Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar (KVK Md. 10/1-f)

Vergi Usul Kanununun 325/A Maddesine Göre Girişim Sermayesi Fonu Olarak Ayrılan Tutar (KVK Md. 10/1-g)

Korumalı İşyerlerinde Engellilere Yapılan Ücret Ödeme İndirimi (KVK Md. 10/1-h)

İlgili Kanunları Uyarınca Kurum Kazancından İndirilebilen Bağış ve Yardımlar

Mikro ve Küçük İşletmelerin **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri İle Ar-Ge Ve Tasarım Merkezlerinden** Elde Ettikleri İstisnaya ve İndirime Konu Kazançları

Tanım	Çalışan Sayısı	Mali Kriter (Bilanço-Satış Hasılatı)
Mikro İşletme	10'dan az çalışan	5 Milyon TL
Küçük İşletme	50'den az çalışan	50 Milyon TL

6- Ek Verginin Beyanı ve Ödemesi

- ❖ 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan indirim, istisnalar ve indirimli kurumlar vergisi matrahı üzerinden hesaplanacak ek vergi kurumlar vergisi beyannamesiyle beyan edilecektir.

Hesaplanan Ek Vergi

Beyanname1 - KURUMLAR_26		
Vergi Bildirimi	Ek Vergi Bildirimi	Düzenleme Bilgileri
Genel Bilgiler	Kuruma Bağlı İşyerleri ve Geçmiş Yılı Zararları	Ekler
		Ek Bilgiler
		Kazanç ve İlaveler
Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisna ve İndirimler	İstisna Tutarı	Hesaplanan Ek Vergi
Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisna ve İndirimler	İndirim Tutarı	Hesaplanan Ek Vergi
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisi Matrahı	Tutar	Hesaplanan Ek Vergi
Diğer İndirim veya İstisna Açıklama	Tutar	Hesaplanan Ek Vergi
	Toplam İstisna İndirim Tutarı	Toplam Ek Vergi

- ❖ Ek Verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde (30.04.2023), ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda (31.08.2023) ödenecektir.

7- Ek Vergiye İlişkin Diğer Konular

- ❖ Ek vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamaz ve hiç bir vergiden mahsup edilemez.
- ❖ 2022 yılına ilişkin **kurumlar vergisi matrah artırımında** bulunmuş olması ek vergi için **inceleme ve tarhiyat** yapılmasına engel teşkil etmez.
- ❖ Ek verginin 2022 yılına ilişkin dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksine ödeneceği öngörüldüğünden, beyannamede **zarar çıkması** veya geçmiş yıl zararlarının mahsubu nedeniyle **matrah oluşmasa da** bu verginin ödenmesi gerekecektir.

8- Ek Vergiye İlişkin Ayrıntı Konular

❖ Anayasa Mahkemesinin 28.03.2001 tarih ve E.1999/51, K.2001/63 sayılı kararında;

Deprem nedeniyle oluşan **ekonomik kayıpların giderilmesi** ve toplumsal dayanışmanın sağlanması gibi sosyal ve ekonomik koşulların bunu zorunlu kılması nedeniyle ek vergi getirilmesinde **kamu yararının gözetildiğinden** bahisle, dava konusu düzenlemenin Anayasa'nın 2. ve 73. maddelerine aykırı olmadığına hükmedilmiştir

❖ Özelikli İstisna Kalemleri

İştirak Kazançları İstisnası (KVK Md. 5/1-a)

- KVK Madde 12 ve 13 kapsamında yapılan düzeltmeler ?
- İştiraklerin kar yedeklerinden yapmış oldukları sermaye artırımları ?

Emisyon Primi Kazancı (KVK Md. 5/1-ç) ?

6 - Deprem Bölgesindeki Mücbir Sebep Nedeniyle Yapılan Vergi Düzenlemeleri Nelerdir? -

Serhat Gençođlu

1- Amaç ve Kapsam

06/02/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca **Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde** mücbir sebep hali ilan edilmiştir.

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 10 uncu maddesinin **yirmi birinci, yirmi ikinci, yirmi beşinci ve yirmi altıncı** fıkraları ile 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bulunan mükelleflere bazı vergisel kolaylıklar sağlanmıştır.

2- Vergi Türlerine Göre Sağlanan Vergisel Kolaylıklar

A- Depremden Etkilenen Hizmet Erbabına Yapılan Ayni ve Nakdi Yardımlarda Gelir Vergisi ve Damga Vergisi İstisnası

- ❖ İşverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil), mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, **kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına**, mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan **ayni yardımların tamamı** ile **toplam tutarı 50.000 Türk lirasını** geçmeyen nakdi yardımlar gelir vergisi ve damga vergisinden istisna edilmiştir.
- ❖ Hizmet erbabının kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babasının yerleşim yerinin mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde olmadığı durumlarda depremden etkilendiğinin; **ulaşım kayıtları, hastane kayıtları, hasar tespit raporları ve benzeri belgelerle tevsik edilmesi** ve bu belgelerin ücret bordrosunun eki olarak muhafaza edilmesi gerekmektedir.

2- Vergi Türlerine Göre Sağlanan Vergisel Kolaylıklar

B- Depremden Etkilenenlerin Bedelsiz Kullanımına Bırakılan Konutlarda Emsal Kira Bedeli Esasının Uygulanmaması

- ❖ Mücbir sebep ilan edilen yerlerde 06.02.2023 tarihi itibarıyla **yerleşim yeri** bulunan gerçek kişilerin bedelsiz kullanımına bırakılan **konutlarla** ilgili olarak, **2023 yılı gelirlerine** uygulanmak üzere **emsal kira** bedeli esasının uygulanmaması öngörülmüştür.

C- Depremde Vefat Edenlerin Mirasçılarında Tüzel Kişiliği Haiz Emekli Sandıkları, Yardım Sandıkları İle Sigorta ve Emeklilik Şirketleri Tarafından ve Bireysel Emeklilik Sisteminden Yapılan Ödemeler

- ❖ Mücbir sebep ilan edilen yerlerde, depremlerde veya depreme bağlı olarak sonradan vefat edenlerin mirasçılarında, hayat sigortaları ve bireysel emeklilik sisteminden 06.02.2023 tarihinden sonra yapılan ödemelerden **gelir vergisi stopajı** yapılmaması hükme bağlanmıştır.

2- Vergi Türlerine Göre Sağlanan Vergisel Kolaylıklar

D- Veraset ve İntikal Vergisi

- ❖ Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, depremler nedeniyle veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak sonradan vefat edenlerden **veraset yolu ile intikal eden mallar** ile bu şekilde vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenleri tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılan yardımlar veraset ve intikal vergisinden istisna edilmiştir.

3- Deprem Nedeniyle Şüpheli Alacak Uygulaması

Mücbir sebep ilan edilen yerlerde faaliyet gösteren;

- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerden
- Gelir vergisi mükellefiyet kaydı bulunmayan ancak yerleşim yeri bu yerlerden olan gerçek kişilerden
- Kuruluş ve faaliyet yeri bu yerlerde bulunan kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan teşekküllerden

alacağı bulunan mükelleflerin, açılan tespit davası üzerine Mahkeme tarafından **borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine** yönelik verilmiş bir karar bulunması şartıyla, deprem tarihinden önce doğmuş olan ve varlığı Vergi Usul Kanunu'nda sayılan belgeler ile tevsik edilen alacaklarının, dava veya icra safhasında bulunan alacak olarak kabul edilerek, bu alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi hükme bağlanmıştır.

4- Yasal Defter Ve Belgelerinin Depremlerde Zayi Olması Halinde Uygulanacak Hükümler

- ❖ Defter ve belgeleri depremde zayi olan mükelleflerin zayi belgesi için yetkili mahkemeye başvuru süresinin 31.07.2023 tarihine kadar uzatılması, ayrıca söz konusu belgenin il veya ilçe idare kurullarından alınabilmesi,
- ❖ Elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu hükmün uygulanmaması,

hükme bağlanmıştır

Sorularınız İçin

Ahmet Cangöz

Partner, YMM

ahmet.cangoz@tr.gt.com

T +90 212 3730000

Fatih Güven

Partner

fatih.guven@tr.gt.com

T +90 312 2191650

Mustafa Yalçın

Partner

mustafa.yalcin@tr.gt.com

T +90 312 2191650

Salih Kırıklar

Direktör

salih.kiriklar@tr.gt.com

T +90 212 3730000

Serhat Gençođlu

Direktör

serhat.gencoglu@tr.gt.com

T +90 212 3730000

Şükran Uçar

Direktör

sukran.ucar@tr.gt.com

T +90 212 3730000

TEŞEKKÜR
EDERİZ!